

17 • november 2022

Nieuwsbrief Graaf Reinaldalliantie

dijkversterking Gorinchem - Waardenburg

Fietslampjes voor scholieren

De donkere dagen staan weer voor de deur. De herfstperiode brengt niet alleen mooie natuurschijnselen met zich mee, maar vraagt ook extra aandacht voor verkeersveiligheid. Zichtbaarheid in het verkeer is daarbij erg belangrijk. Vanuit de alliantie willen we hier graag een steentje aan bijdragen.

Medewerkers van de alliantie trokken er daarom op dinsdag 20 en donderdag 22 september op uit om fietslampjes uit te delen aan, voornamelijk, scholieren op en rond de dijk. We stonden vroeg klaar om de scholieren aan de oostkant van het project, bij

de Martinus Nijhoff Brug en aan de westkant vlakbij het Fortes Lyceum te Gorinchem te voorzien van de lampjes. Op deze manier willen we de veiligheid graag promoten. De scholieren waren verrast en dit zorgde voor leuke en blijde gezichten op de fiets.

Wat kunt u zelf doen aan veiligheid?

Als wandelaar beweegt u langzaam en kunt u alles goed zien. Hierdoor kan het zijn dat u vergeet dat andere weggebruikers u niet kunnen zien. Draag reflecterende kleding of een reflecterende armband, doe uw huisdier een reflecterende band om en houd uw hond aan de lijn. Controleer nog eens de verlichting van uw fiets, brommer of scootmobiel en breng ook hier extra reflectie op aan. Samen zorgen we voor veiligheid!

Werkzaamheden in de uiterwaarden

Langs het hele traject hebben we vier plaatsen in de uiterwaarden waar we maatregelen nemen om de rivier meer ruimte te geven. Denk hierbij aan het graven van geulen om natuur te ontwikkelen en de rivier meer ruimte te geven. Met de herinrichting van deze uiterwaarden zorgen we plaatselijk voor een verbeterde rivierafvoer.

Zo worden de nadelige effecten van de dijkversterking op de rivierwaterstanden gecompenseerd voor het hele traject. Ook liggen er kansen voor recreatie. En gebruiken we zo mogelijk de afgegraven grond weer opnieuw voor de nieuwe dijk. Bij al de uiterwaarden werken we samen met Rijkswaterstaat, de provincies en de gemeenten. Met de Crobtsche Waard zijn we in juni 2021 al gestart. Ook het Heuffterrein komt aan de beurt.

Herwijnsche Bovenwaard

In augustus zijn werkzaamheden in de Herwijnsche Bovenwaard gestart. We houden rekening met de bestaande struinpaden en zorgt ervoor dat de

agrariërs in het gebied ook na aanleg van de geul op hun perceel kunnen komen dankzij nieuw aan te leggen dammen en duikers. In de geul plaatsen we 12 stuks rivierhout. Rivierhout biedt aanhechtingsplaatsen voor larven van diverse insecten. Deze larven klappen waaiers uit waarmee ze langsstromende algen en andere voedseldeeltjes uit het rivierwater filteren. De insectenlarven zijn op hun beurt het stapelvoedsel voor vele soorten vissen.

Zie ook www.samenwerkenaanrivier-natuur.nl/overzicht-projecten/waal/herwijnsche-bovenwaard

Woelse Waard

In de Woelse Waard bij Gorinchem werken we momenteel aan het ontwikkelen van 30 hectare natuurgebied. Het zoetwatergetijdenlandschap wordt teruggebracht. Dit geeft opgroeiende vissen en bijzondere soorten bloemen weer een kans tot bloei te komen. Ook komen de bloemrijke graslanden, die van nature in dit gebied voorkwamen, terug. Samen met bewoners is meegedacht over recreatie en veilig parkeren. De graafwerkzaamheden in het oostelijke deel van dit gebied zijn al klaar. Als de werkzaamheden helemaal zijn afgerond (eind 2025) gaat het westelijk deel open voor recreatie. Het oostelijk deel wordt natuurgebied.

Vorbereiding gedeeltelijke afsluiting N830

Vanaf eind januari 2023 brengen wij een damwand aan naast de N830 bij Tuil. Om dit veilig te kunnen doen sluiten wij de N830 van Haaften richting Waardenburg gedurende twaalf weken af. Verkeer vanuit Waardenburg naar Haaften kan van de dijkweg naast de N830 gebruik maken. In samenwerking met provincie Gelderland en gemeente West Betuwe bereiden wij dit voor en stellen wij omleidingsroutes in. Alle betrokkenen krijgen hier nog bericht over.

Linielandschap

Binnen het project zijn er ook kansen, die we tegelijk met de dijkversterking kunnen oppakken. Een daarvan is het Linielandschap.

Nu de Nieuwe Hollandse Waterlinie op de Werelderfgoedlijst van Unesco staat, is dit een mooie kans om een viertal onderdelen van die waterlinie langs de Waaldijk nieuw leven in te blazen. Vanuit de Erfgoeddeal (een samenwerking tussen overheden en maatschappelijke organisaties) ontvangen we hiervoor een bijdrage. Op deze manier dragen we vanuit de Graaf Reinaldalliantie bij aan een veilige én mooie dijk!

Ravelijn

De Ravelijn bij de vesting Gorinchem brengen we terug in zijn oorspronkelijke staat. De volkstuinten binnendijs verdwijnen, we kappen de bomen op de zuidzijde en we passen de dijk aan.

Batterij

Bij de Dalemse sluis lag vroeger een drie-

tal batterijen (geschutopstelplaatsen). Op een van deze locaties maken we een uitkijkpunt.

Dijkpost Hercules

Bij de meest oostelijke overlaat (stuw) komt een 'tribune' met mooi uitzicht op Slot Loevestein. Dit gebeurt op de plek waar vroeger de dijkpost Hercules heeft gelegen.

Inundatiewerken Fort Vuren

Ten oosten van Fort Vuren ligt een oud vervallen uitwateringssluisje, bedoeld om overtollig water te lozen. Ook liggen daar de resten van een gemaal. We gaan het sluisje restaureren en maken de contouren van het gemaal weer zichtbaar. Bovendien krijgt dit sluisje een functie in het huidige watersysteem.

In gesprek over het hoogwaterseizoen

Op 15 oktober is het hoogwaterseizoen begonnen. Maar wat houdt dit precies in voor de werkzaamheden? Coördinator realisatie en hoogwaterspecialist Ricardo van der Kroon en dijkbeheerder Jan van Straten leggen het uit.

Wat houdt het hoogwaterseizoen in en wat betekent dit voor ons?

Ricardo: Het hoogwaterseizoen loopt van 15 oktober tot 1 april. Dit betekent dat in die periode de kans op hoogwater groter is. Maar we houden het hele jaar door de waterstanden in de gaten. Het is namelijk niet alleen in de winter belangrijk om gesteld te staan voor eventueel hoogwater, wij willen het hele jaar door voorbereid zijn. Elke twee weken bekijkt Jan hoe de uitvoering ervoor staat en waar de dijk eventueel verzwakt is.

Waar let je op als je de tweewekelijkse inspectie doet?

Jan: Tijdens de inspectie rijd ik met de hoofduitvoerders een rondje langs alle dijkvakken waar gewerkt wordt. Daar komen allerlei aandachtspunten uit. Verder maken we afspraken over wanneer iets klaar moet zijn. In de winter komt daar ook nog een hoogwater rapportage bij. Daarin staat bijvoorbeeld of het zin heeft bij bepaalde weersverwachtingen en hoogwaterstanden om daadwerkelijk aan de slag te gaan.

Ricardo: We hebben afspraken gemaakt over werkzaamheden die we kunnen doen in het hoogwaterseizoen. In de planning hebben we daar rekening mee gehouden. Zo kunnen we bijvoorbeeld wel damwanden plaatsen en kunnen we binnendijks aan de slag.

Hoe zit dat dan met buitendijkse werkzaamheden?

Ricardo: Buitendijks houden we te allen tijde rekening met de sterkte van de dijk en eventueel hoogwater. We houden namelijk de bestaande dijk intact en daartegenaan bouwen we een 'nieuwe dijk'. Pas als de nieuwe dijk op hoogte is en afgedekt is met klei, graven we de oude dijk af. Als er dan hoogwater komt is dat niet erg, want de bestaande dijk ligt er nog altijd achter.

Als we weten dat er hoogwater aan komt, wat dan?

Ricardo: Wij krijgen dagelijks een mailing vanuit Rijkswaterstaat over de verwachte waterstanden.

Jan: Als de waterstand wordt doorgegeven vanaf Lobith duurt het 48 uur voordat het water bij ons project aankomt. We weten dus van tevoren welke situaties we kunnen krijgen. En alles wordt real-time gemeten. Bij graafwerkzaamheden hebben we afgesproken dat we deze binnen 72 uur dicht kunnen maken. Bij damwanden wordt een sleuf gegraven waar de damwand in komt. Het hangt af van de hoogte van het water en van de sterkte van de dijk wanneer we die dicht maken.

Ricardo: Daarnaast hebben we berekend hoeveel eventueel noodmateriaal en materieel we nodig hebben. Dat is maatwerk en varieert per locatie. De benodigde materialen (zoals afdekzeil) hebben we opgeslagen en kunnen we zo gebruiken. Vanaf 13 meter NAP bij Lobith zullen we de werkzaamheden tijdelijk staken. Dan is er nog totaal geen risico voor de dijkveiligheid. In totaal kunnen de dijken op dit moment bijna 18 meter hebben.

Bij 13 meter staat het water net niet tegen de teen van de dijk aan.

Jan: In ieder geval hoeven bewoners zich geen zorgen te maken over de sterkte van de dijk. We zorgen ervoor dat ze altijd veilig zitten voor het hoge water. Daar zijn we voor.

|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|

Vertrek Saskia Plate

Saskia Plate is vanaf 1 november niet meer werkzaam op het project. Marit Laane neemt haar taken over als omgevingsmanager voor het gebied van Vuren tot Gorinchem. Voor vragen of andere zaken over de dijkversterking kunt u contact opnemen met Marit.

Telefoon: 06 393 212 85 en e-mail: m.laane@gralliantie.nl.

We bedanken Saskia ook vanaf deze plaats voor haar tomeloze inzet en energie gedurende vele jaren!

|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|

Hekken

Op diverse plekken op de dijk staan bouwhekken om het werkgebied af te sluiten. Regelmatig worden deze hekken geopend of omgegooid. Ook merken wij dat wandelaars en fietsers om de hekken heen gaan. Maar deze hekken staan er niet voor niets. Voor uw en onze veiligheid willen wij zo min mogelijk verkeer op de dijk. Daarom verzoeken we u nogmaals met klem om de hekken niet zelf te openen of er omheen te lopen. En om niet zelf de code van de sloten te wijzigen. Dan kunnen de hulpdiensten er namelijk niet meer door.

|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|KORTNIEUWS|

Nestkastjes

De dijkversterking heeft effecten op diverse plant- en diersoorten. Denk hierbij aan vogels (zoals huismus, steenuil), vleermuizen, kleine marterachtigen en amfibieën.

De Graaf Reinaldalliantie neemt maatregelen om de negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen of te verzachten. Daarom heeft de alliantie langs de dijk ongeveer 300 (nest)kasten opgehangen voor de vogels en de vleermuizen. De

nestkasten zijn in 2021 geplaatst in overleg met de dijkbewoners.

Vanaf september zijn de nestkastjes geïnspecteerd en zo nodig leeggehaald. Het is mooi om te zien dat onze maatregelen effect hebben en de nestkastjes goed bewoond worden.

Meer informatie

De nieuwsbrief over dijkversterking Gorinchem-Waardenburg is een uitgave van de Graaf Reinaldalliantie. Deze alliantie is een samenwerking tussen Waterschap Rivierenland en Waalensemble. De nieuwsbrief is verstuurd naar alle belanghebbenden en geïnteresseerden van de dijkversterking. Zijn uw gegevens onjuist of wilt u de nieuwsbrief per post of via e-mail ontvangen? Stuur dan een e-mail met uw adresgegevens naar mail@gralliantie.nl. Ook als u zich wilt afmelden voor deze nieuwsbrief kunt u ons een mail sturen of bellen.

Voor algemene vragen kunt u contact met ons opnemen via de alliantietelefoon: 06 22 88 08 09. Dit project kunt u vinden op de website: www.gralliantie.nl.

Spreekuur in Vuren én in Haaften

Op dinsdagmiddag van de even weken kunt u tussen 15.00 en 17.00 uur zonder afspraak met vragen en opmerkingen langskomen. Dit kan in ons informatiecentrum (naast Waalbandijk 60) in Haaften of in het projectkantoor (hoofdingang aan de Mildijk naast nummer 74) in Vuren.

Graaf Reinaldalliantie

Adres projectkantoor:
Waalbandijk 91, 4214 LC Vuren
Adres informatiecentrum:
Waalbandijk 60, 4175 AC Haaften
06 22 88 08 09
mail@gralliantie.nl
f Dijkversterking
Gorinchem-Waardenburg
i [instagram.com/gralliantie](https://www.instagram.com/gralliantie)

Samenwerking bij bescherming tegen overstromingen

Dijkversterking Gorinchem-Waardenburg is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en valt onder het Deltaprogramma van het Rijk. Het Rijk en de waterschappen nemen vanuit het HWBP gezamenlijk maatregelen om Nederland te beschermen tegen overstromingen. Waterschap Rivierenland werkt samen met bewoners en andere betrokkenen om goede dijkversterkingsplannen te maken. In de periode tot 2050 gaat het om zo'n 400 km dijken in het rivierengebied.

Planning werkzaamheden laatste kwartaal 2022 en begin 2023

Omdat we afhankelijk zijn van heel veel verschillende zaken, is het mogelijk er wijzigingen optreden.

